

A Architectuur

Kadewoningen - Zecc Architecten

door : Roel Griffioen
fotografie : Rob de Jong/Saph
publicatiedatum : 1 februari 2011
AWM editie : 39

Grachtenpanden

Met de Kadewoningen langs het Eemkanaal in Groningen heeft Zecc Architecten de oude typologie van het grachtenhuis nieuw leven in geblazen. Dankzij een keuzematrix konden de bewoners een aantal beeldbepalende beslissingen maken, maar vormen de huizen tezamen toch een eenheid.

*Tekst Roel Griffioen
Fotografie Rob de Jong/Saph*

Amper een jaar bestond Zecc Architecten toen het gevraagd werd voor de Kadewoningen, een project met grachtenpanden op een voormalig industriegebied langs het Eemkanaal in Groningen.

Inmiddels is de eerste strook grachtenpanden in gebruik genomen en is de start van de bouw van de tweede fase aanstaande. De voltooide huizen hebben elk een eigen gevel, maar tonen gezamenlijk een duidelijke eenheid in ontwerp. Het was de wens van de opdrachtgever om individuele panden te ontwerpen, om zo aan te sluiten bij een kleine reeks gehandhaafde negentiende-eeuwse dijk-huisjes langs de kade. Zecc dacht echter

aan een meer eenduidige gevelwand.

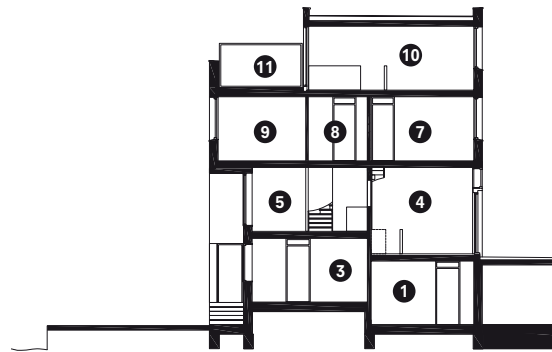
“De individuele woningbouw van Borneo-Sporenburg was in die tijd de maatstaf, maar dat zagen wij niet zo zitten”, vertelt Van der Meer. Om toch tegemoet te komen aan de wens van visuele diversiteit, ontwikkelde Zecc een keuzematrix voor de toekomstige bewoners. “Zij konden zelf kiezen of ze een brede of een smalle entree wilden, een hoge of een lage nis en welke tint baksteen er gebruikt werd”, legt Van der Meer uit. Om te voorkomen dat niet iedereen hetzelfde koos, hebben de architecten een systeem ontwikkeld waarbij van te voren vast werd gelegd welke varianten voor

moesten komen. “De eerste koper kreeg dus de meeste keus. De volgende iets minder. Enzovoort. Het risico dat men niet de variant kreeg die men wilde, werd daarmee steeds groter, maar we wisten in elk geval zeker dat we tot een gevarieerd gevoelbeeld zouden komen.”

In het project van de Kadewoningen is de typologie van het grachtenpand afgestoft en aangepast naar deze tijd. “Bij dit soort woningbouw grenst de openbare ruimte direct aan je gevel”, zegt Van der Meer. “Daarom hebben we een bel-etage toegepast: de begane grond is opgetild voor meer privacy en meer uitzicht. Eigenlijk is dat de klassieke oplossing van het grachtenpand, maar in een nieuw jasje. Bij ons is de trapzone is binnen de gevel geplaatst, dat is het verschil. Extra voordeel van die variant is dat het portiek een nis is die extra beschutting geeft. De plek wordt toegeëigend door de bewoners. Zij zetten hun fiets er neer, of aantal potplanten of een bankje. Dat vindt ik eigenlijk wel leuk.”

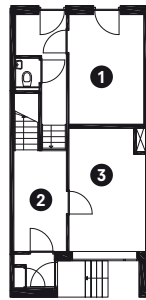
Behalve dat de entreetrap zorgt voor een zachte overgang van openbare naar private ruimte, heeft het ook een esthetisch effect. Wie door de projecten van Zecc heen bladert, krijgt de indruk dat trappen niet alleen ontworpen zijn als verbinding tussen beneden en boven. “Inderdaad”, lacht Van der Meer: “Trappen vormen bij ons een inderdaad een sculpturaal element, waarmee je ruimtelijk mooie dingen kunt doen. Het zijn de onderdelen om extra uit te pakken.”

De split-level op maaiveldniveau wordt herhaald ter hoogte van de eerste verdieping. De slaapvertrekken erboven zijn ondergracht op conventioneel uitgevoerde lagen. Het gevolg van deze

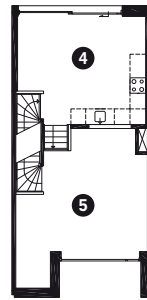

- 1 berging
- 2 gang
- 3 garage
- 4 eetkamer - keuken
- 5 woonkamer
- 6 studeerkamer
- 7 slaapkamer
- 8 badkamer
- 9 hoofdslaapkamer
- 10 zolder
- 11 dakterras

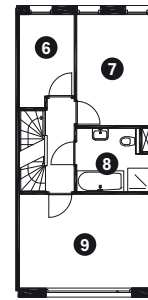
Doorsnede

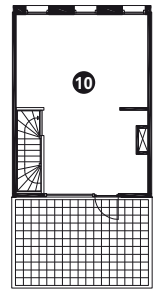
Begane grond

1° verdieping

2° verdieping

3° verdieping

sprong van split-level naar een normale verdieping is dat op de eerste verdieping een ongebruikelijk royale ruimte ontstaat, van wel vier meter hoog. De meeste bewoners kiezen ervoor om in dit hoge vertrek aan zuidzijde de keuken onder te brengen, met de woonkamer een halve verdieping hoger. Ongebruikelijk, om de twee leefvertrekken op verschillende lagen onder te brengen, maar het levert ruimtelijk rake doorkijkjes op.

De Kadehuizen maken onderdeel uit van twee forse bouwblokken op een in onbruik geraakte industriële loca-

tie. Het meest herkenbare element in de blokken – een is gerealiseerd en de ander in ontwikkeling – is de enorme schaalessprong die is gemaakt, van de hoge door Meccanoo ontworpen woontorens naar vier- en drielaagse bebouwing van Zecc. Het binnengebied is grotendeels collectief en bevat een halfoverdekte, verdiepte parkeergarage met erboven enkele tennisbanen. Omdat de Kadewoningen hoekje-om gaan, moest Zecc een oplossing vinden voor het klassieke probleem in een bouwblok: hoe hoekwoningen te creëren met buitenruimte? De oplossing van architecten is, zo zegt Van der Meer, om “twee woningen in elkaar te slingeren als een wokkel. Nu zijn er twee woningen van twee meter diep, beide met zicht over het water.”—

Opdrachtgever
Heijmans Vastgoed Almere/Assen
Architect
Zecc Architecten, Utrecht
Team
Marnix van der Meer, Rolf Bruggink, Rene de Korte
Aannemer
Heijmans bouw, Rosmalen
Oplevering
2009